

Sunne
kommun

Läsåret 2023-2024

Lokal arbetsplan och plan mot kränkande behandling

Förskolan Björkbacken

Innehåll

1. Presentation av förskolan	4
2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning	4
3. Vision för förskolan i Sunne kommun	4
4. Utbildning och undervisning	5
4.1 Lek	5
4.2 Språk och kommunikation	5
4.3 Systematiskt kvalitetsarbete	5
5. Kunskapsutveckling	6
5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	6
5.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	6
5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	6
6. Tillgänglig lärmiljö	6
6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	7
6.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	7
6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	7
7. Ledarskap	8
7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse	8
7.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	8
7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	8
8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	8
8.1 Nuläge	9
8.2 Mål	9
8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	9
8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?	9
8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?	9
8.6 Uppföljning	10
8.7 Utvärdering Jan 2024	10
9. Pedagogisk planering	10
9.1 Nuläge	10
9.2 Mål	10
9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?	10

9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?	10
9.5 Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi?	10
9.6 Uppföljning.....	11
10. Bilaga - Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	12
10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering	12
10.2 Plan mot kränkande behandling.....	13
10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?	14
10.4 Vad är kränkande behandling?.....	14

1. Presentation av förskolan

Förskolan Björkbacken är en förskola med två avdelningar Norrgården och Sörgården. På båda avdelningarna finns barn i åldrarna 1-5 år. På förskolan jobbar sex pedagoger fördelat på 37 barn.

Det som pågår just nu på förskolan Björkbacken är ett arbete med

- tillgänglig lärmiljö
- kunskapsutveckling,
- ledarskap,
- naturvetenskap
- främjande arbete utifrån diskrimineringsgrunderna, med fokus på funktionsnedsättning och ålder under detta läsår.

Vi lägger stor vikt vid språk och kommunikation.

Vi arbetar också för hållbarhet i vårt pedagogiska förhållningssätt och våra lärmiljöer.

Vi vill skapa en positiv och kreativ miljö, både fysiskt och psykiskt där utveckling kan ske över tid.

Vi använder oss av tematiskt lekpedagogiskt arbetssätt där lek, fantasi och värdegrundsarbete är grunden i det pedagogiska arbetet. Vårt tema under läsåret är Pettsson och Findus. Vi lägger ut dokumentation från verksamheten på Schoolsoft så att vårdnadshavarna kan få insyn och delaktighet i sina barns utbildning.

Vi på Björkbacken arbetar utifrån systematiskt kvalitetsarbete dvs. planering - uppföljning- utvärdering och utveckling. Detta kan ni se i våra dokumentationer t.ex. barnloggar, våra pedagogiska planeringar och likabehandlingsplanen

2. Sunne kommuns värdeord som genomsyrar förskolans utbildning

- Respekt
- Utveckling
- Professionalism

3. Vision för förskolan i Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen En förskola för alla. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

4. Utbildning och undervisning

De tre följande områdena ska vara grunden för förskolans planering för utbildning och undervisning.

4.1 Lek

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

4.2 Språk och kommunikation

Språk och kommunikation är en viktig förutsättning för barns fortsatta kunskapsutveckling och påverkan i sin framtida livssituation. Alla pedagoger har utbildning i språkutvecklingens betydelse och metoder för att stödja och anpassa för barns utveckling och lärande.

Ett utvecklingsområde generellt för förskolan är att belysa barns flerspråkighet och ge stöd i deras modersmål. Kontinuitet i förskolan är ett stöd för språkutveckling.

4.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot måluppfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa. För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell

Figur 1 Kvalitetscirkel med texten: Hur blev det? Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi?

Lärares ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Ett generellt utvecklingsområde är att tydliggöra och utveckla förskolans målstyrda processer både i planerad och spontan undervisning.

5. Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

5.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.
- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.
- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska prägla verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald

5.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vi har kommit en bra bit på vägen inom vårt mål att fördjupa oss mer i ämneskunskaperna. Läsåret 22/23 fokuserade vi på naturvetenskap. Utifrån vår utvärdering kom vi fram till att vi vill fortsätta fokusera på naturvetenskap under läsåret 23/24. Detta genom vårt tema Pettson och Findus.

5.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Att vi som vi skrev ovan ska se till att fördjupa oss i ämneskunskaperna och gå igenom hela läroplanen men med fortsatt fokusområde naturvetenskap.

6. Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling, lärande, lek och kommunikation.

6.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

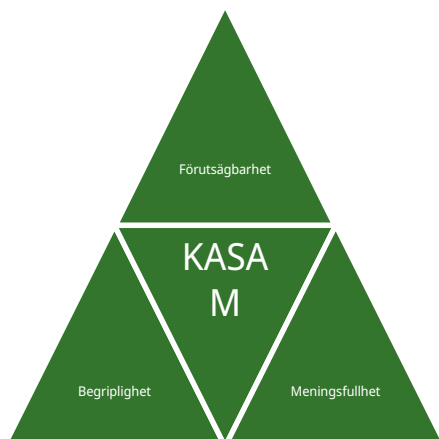
- Lärmiljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.
- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.
- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälso team, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens läroprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.
- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.
- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald
- Utökad tid kan ges till barn som har behov av särskilt stöd och stimulans.

6.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Utifrån vårens utvärdering kom vi fram till detta.

Vi ser många exempel på att barn deltar med engagemang och självförtroende i många aktiviteter. Vi tänker att det hänger tätt ihop med vårt främjande arbete mot diskriminering och kränkningar, eftersom barngruppen har blivit mycket mer inkluderande. Olikheter och olika förutsättningar ses i väldigt stor utsträckning utifrån den enskildes behov och inte utifrån ett rättvisetänk (av andra barn). Det kommer sig (är vår analys) av att vi är förebilder i handlingar och hur vi pratar. Det grundar för att barn ska våga delta i saker utan rädsla för att misslyckas. Vårt förhållningssätt är att skapa situationer för lärande där det finns många sätt att lyckas på och många olika lösningar.

Vi använder AKK och bildstöd i verksamheten i ungefär samma utsträckning som tidigare. Vi ser resultat både när vi använder det mer och tyvärr också att utvecklingen går bakåt när vi inte arbetar lika medvetet.

6.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Inom tillgänglig lärmiljö fortsätter vi att utgå från KASAM för att analysera situationer och händelser. För att lärmiljön ska vara tillgänglig för alla barn behöver vi se till att det är begripligt, förutsägbart och meningsfullt för alla att delta. Vårt tema bidrar med meningsskapande för väldigt många barn, men KASAM kan bli ett hjälpmedel för att se till att vi verkligen når alla och vilka delar vi behöver utveckla.

Figur 2 Segmenterad pyramid i Förutsägbarhet, Begriplighet, meningsfullhet med modellnamnet KASAM i mitten.

7. Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

7.1 Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.
- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.
- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas kontinuerligt för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna. Rektor tar del av detta minst en gång/månad.
- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån styrdokument och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

7.1.1 Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Utifrån vårens utvärdering kom vi fram till detta.

Temat har öppnat för att vi har tagit fler roller i vårt ledarskap. Lekpedagogiken gör att vi som pedagoger både tar ett ledarskap och öppnar för barnens inflytande och delaktighet. Att vi har roligt i arbetet gör oss engagerade, och det gör barnen engagerade. Sammanhanget genom temat skapar förväntan hos barnen, vi får många frågor om vad som ska hända och om någon ska komma.

Att vi arbetar så aktivt med leken gör att barnen kan leka fram sina förslag, vilket ger delaktighet och handlingsutrymme för barnens idéer. Leken är barnens främsta uttrycksmedel, och blir både mål och medel i vårt ledarskap.

7.1.2 Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Att leda men också vara en medutforskare tillsammans med barnen. Att vi har fokus på progressionen och lärandet genom ett lekpedagogiskt arbetssätt. Vi kommer göra specifika lekgrupper där vi skapar rutiner för att öka tillgängligheten till lek och kunna följa barnens lärande och utveckling.

8. Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Under 2023/24 kommer vi ha prioriterat arbete kring diskrimineringsgrunderna:

- Funktionsnedsättning/funktionsvariation
- Ålder

8.1 Nuläge

Vi har i nuläget en barngrupp som leker mycket men många behöver stöd i det lekande samspelet och många har stort behov av mindre grupper för att kunna tillägna sig kunskap och utveckling på bästa möjliga sätt.

8.2 Mål

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av funktionsnedsättning eller ålder hos barnet, eller någon annan som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.

Vi ska

Ge barn förutsättningar både för lek som de själva tar initiativ till och som någon i arbetslaget introducerar.

Alla barn ska ges möjlighet att delta i gemensamma lekar utifrån sina förutsättningar och sin förmåga. När någon i arbetslaget följer eller leder lek på lämpligt sätt, antingen utanför leken eller genom att själva delta, kan faktorer som begränsar leken uppmärksammas samt arbetsätt och miljöer som främjar lek utvecklas.

Genom en aktiv närvaro är det möjligt att stödja kommunikationen mellan barnen samt förebygga och hantera konflikter. (lpfö18)

8.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

För att skapa förståelse för sina egna och andra människors olika behov, förutsättningar, styrkor och svagheter i samspel med andra oavsett ålder eller funktionsvariation.

8.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

Genom att följa lekgrupper med hjälp av film får vi bättre syn på progressionen och lärandet.

8.5 Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi?

Vi vill arrangera lekgrupper där vi som vuxna stöttar lärandet genom att växelvis gå in i olika roller.

- Övervakare – Tillgänglig men inte aktiv, Inspiratör -Komma med idéer för att leken ska gå framåt eller
- Aktör – Vara delaktig själv. Skapa intersubjektivitet (ömsesidig samsyn) för att få leken framåt. Responsivt lekande, ger respons – får respons. Reflektera över hur följsamhet och ledarskap kan varieras på ett medvetet sätt. Lekgrupperna ska vara åldersblandade där vi medvetet tänker in ålder som ett mål kring diskriminering.

Kunskapsutveckling:

En vidgad syn att se olika barns styrkor som lekkamrater och det oavsett ålder eller funktionsvariation. En ökad förmåga att anpassa sin lek till olika förmågor och behov hos kamrater.

Tillgänglig lärmiljö:

Att använda många olika typer av rekvisita kring barnens lek för att skapa nyfikenhet och leklust.

Ledarskap:

Att vi som pedagoger vägleder och utmanar barnens tankar och handlingar inom lek och samspel

8.6 Uppföljning

Sker löpande månadsvis i våra reflektionsprotokoll.

8.7 Utvärdering Jan 2024

9. Pedagogisk planering

Naturvetenskap

9.1 Nuläge

Utifrån vår analys från utvärderingen i våras. Så ser vi ett behov av att fördjupa och konkretisera arbetet med naturvetenskap.

9.2 Mål

- Förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- Att arbeta för att utveckla en förståelse för undersökningar, processer och hypoteser inom biologi, fysik och kemi. (Lpfö18).

9.3 Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Vi vill öka nyfikenheten och intresset för att undersöka, utforska samt ifrågasätta hur saker och ting fungerar i vår miljö för ett långsiktigt hållbarhetstänk.

9.4 Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

När barnen ställer frågor och försöker finna svar på sina egna frågor. Vi vill att de ska visa självförtroende i sin förmåga att undersöka och finna svar.

9.5 Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi?

Vi kommer använda oss av lekpedagogik för att undervisa inom naturvetenskap. Vi anser att på lekens arena kan vi nå fler barn, skapa engagemang och nyfikenhet. Kreativitet och fantasi hänger ihop, så i vår lekvärld ryms också verkligheten.

Barn uttrycker sig på många olika sätt. Verbalt, genom foton, bilder och handlingar visar barnen sitt intresse och vad de undrar över. Vi ska möta dem med många olika kommunikationsformer och uppmärksamma deras sätt att uttrycka sig.

Ledarskap:

Att leda men också vara en medutforskare tillsammans med barnen. Att vi har fokus på progressionen och lärandet.

9.6 Uppföljning

Viktigt med observationer och dokumentation när vi gör experiment, undersöker och utforskar. Detta eftersom vi inte är lika tränade i att se utveckling och förståelse inom naturvetenskap.

10. Bilaga - Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

10.1 Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön.
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald

- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

10.2 Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen, vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera.
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen.
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor.
4. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker.

5. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

10.3 Vad avses med begreppet diskriminering?

(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–4 och som lämnas åt någon som står i lydads- eller beroendeförhållande till den som lämnar orden eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

10.4 Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.